

Anne Zimmermann arbejdede på Kili-manjaro School of Pharmacy i Tanzania, som uddanner bl.a. pharmacy technicians, der efter tre års uddannelse kommer ud at virke på apoteker i landet.

● Af Lærke Gade Bjerregaard

»Tro på, at det nytter i en større sammenhæng«

I fem måneder skiftede Anne Zimmermann en dansk virkelighed ud med en tanzanisk som udsendt for Farmaceuter uden Grænser. Det blev et ophold med store glæder og masser af udfordringer. Men hun oplevede også et tragisk dødsfald, der tydeliggjorde behovet for styrkelse af de lægemiddelfaglige kompetencer i landet.

Anne Zimmermann valgte at se en fyring som en mulighed for at få prøvet en drøm af, nemlig at tage til Afrika som udsendt for Farmaceuter uden Grænser (FuG) i fem måneder.

I Danmark har mit arbejde været langt fra patienter. Jeg ville gerne gøre noget, hvor jeg kunne se umiddelbare resultater af mit arbejde og bidrage med noget, der havde stor værdi for andre.

Anne Zimmermann med et hold studerende på Kilimanjaro School of Pharmacy.

Det begyndte med en fyring. Efter at have arbejdet 3½ år i NeuroSearch var Anne Zimmermann en blandt mange, der blev berørt i en afskedigungsrunde i firmaet i slutningen af 2011. Anne valgte at se fyringen som en mulighed for at få prøvet en drøm af, nemlig at tage til Afrika som udsendt for Farmaceuter uden Grænser (FuG).

»I Danmark har mit arbejde været langt fra patienter. Jeg ville gerne gøre noget, hvor jeg kunne se umiddelbare resultater af mit arbejde og bidrage med noget, der havde stor værdi for andre,« forklarer Anne Zimmermann om sin motivation for at tage af sted.

Til alt held kunne det flaske sig, så hun kunne blive udsendt i fem måneder til Tanzania, lige så snart hun blev ledig, hvilket var i marts 2012. Inden havde hun fået bekræftet, at hun kunne få dagpenge og PDA (Pharmadanmarks Arbejdsløshedskasse), når hun kom hjem efter et sådant frivilligt ophold. FuG betalte hendes flybillet, i Tanzania fik hun logi og frokost betalt, og derudover fik hun via FuG et månedligt tilskud på ca. 7.000 kr., som hun primært brugte til at betale sine faste udgifter i Danmark med.

Mangler undervisningsressourcer

Anne Zimmermann skulle arbejde på Kilimanjaro School of Pharmacy i Tanzania. Skolen uddanner bl.a. pharmacy technicians, der efter tre års uddannelse kommer ud at virke på apoteker i landet. De kan på sin vis sammenlignes med farmakonomer, men selv om der også findes farmaceuter i landet, er der stor mangel på begge faggrupper, og det er ikke ualmindeligt, at en pharmacy technician driver et apotek. Netop den store mangel på farmaceutisk personale i landet er baggrunden for FuGs projekt i samarbejde med Kilimanjaro School of Pharmacy.

Annes primære opgave var at undervise i farmaceutisk kemi sammen med en lokal kollega og løfte undervisningen ved at tilføje nye metoder og tilgange. Hendes indsats blev taget imod med stor glæde, særligt af de studerende.

»De værdsatte den tid, jeg brugte med dem, enormt højt. De lever i en virkelighed, hvor uddan-

nelse virkelig kan rykke noget for dem, og det kan man mærke, at de sætter pris på,« fortæller hun.

Så selv om Anne ikke med sit arbejde kom til at arbejde direkte med patienter, så oplevede hun meget stor nytteværdi og direkte brugbarhed af sin indsats.

Ikke bare de studerende, men også lærerne var glade for Annes indsats i en presset hverdag.

»Skolen mangler i den grad undervisningsressourcer, så jeg tror, at lærerne egentligt gerne havde set, at jeg bare havde overtaget en klasse. Men der var det vigtigt at holde fast i FuGs strategi om, at erfaringsudveksling var det vigtigste formål med mit ophold, så jeg derfor skulle undervise sammen med en kollega,« forklarer hun.

Udenadslære vs. problemløsning

I Tanzania er undervisning traditionelt meget præget af udenadslære og test. Anne ville gerne rykke fokus lidt mere i retning af det problemløsningsorienterede og var bl.a. med til at foreslå mere casebaseret undervisning. Hun var ligeså med til at foreslå og afprøve, at en ud af tre test i løbet af semestret blev lavet om til en evaluering af et projektarbejde i stedet. Hun oplevede, at hendes tanzaniske kollega var meget åben over for hendes forslag og var frisk på at prøve ting af i praksis.

Under hendes udsendelse samlede FuG hjemme i Danmark molekylebyggesæt ind til Kilimanjaro School of Pharmacy, hvilke Anne også var med til at implementere i undervisningen. Tidligere havde skolen kun haft ganske få sæt, som lærerne kunne bruge til at vise molekyler på, men med de nye sæt kan de studerende nu selv arbejde med molekylemodeller. Derudover arbejdede hun også med udarbejdelse af undervisningsmateriale, herunder undervisningspræsentationer og -noter.

Det bedste og det sværeste

For Anne har det bedste ved opholdet været at opleve en anden kultur indefra, knytte venskaber og være del af et team. Men selv om det hørte til blandt det mest spændende ved opholdet, så var det også en svær udfordring at skulle agere i den tanzaniske kultur uden at rumstere som en elefant i

Farmaceuter uden Grænser - Danmark

Farmaceuter uden Grænser - Danmark (FuG) blev stiftet i foråret 2000 af en gruppe farmaceuter og farmaceutstuderende efter inspiration fra den daværende internationale organisation Pharmaciens sans Frontières – Comité International (PSF-CI).

FuG arbejder bl.a. for at kvalitetssikre lægemiddelanvendelse i udviklingslande. I flere afrikanske lande er over 30 % af medicinen fx forfalsket og har dermed ikke garanteret effekt. Den store mængde af forfalsket medicin og mangel på farmaceutisk uddannet personale har alvorlige konsekvenser for sundheden i landene, og mange patienter dør i mangel på god lægemiddelbehandling.

I samarbejde med lokale partnere identificerer og igangsætter FuG projekter med et udviklingssigte og bæredygtighed for øje.

Projekterne fokuserer på styrkelse af lokale kompetencer og har typisk været baseret på udsendelse af danske farmaceuter i perioder på 1-6 måneder.

Aktuelle projekter

Kilimanjaro School of Pharmacy – Tanzania
Forfalskede lægemidler – Ghana
Et tredje projekt er i støbeskeen

Støt FuG

Det koster 300 kroner om året at være medlem af FuG – for studerende koster det 100 kroner. Ved at melde sig ind støtter man FuGs arbejde i udviklingslande.

Foreningens arbejde kan støttes ved at indsætte et beløb på følgende konto:

Reg. nr. 1551 Kontonr. 1697 5788

Læs mere på www.fug-dk.dk og www.facebook.com/fugdk

”

Der måtte jeg nogle gange gå ud og se på Kilimanjaro, trække vejret dybt, tælle til 100 og finde en måde at komme videre på.

Mount Kilimanjaro, Afrikas højeste bjerg; ligger i Tanzania nær grænsen til Kenya og hæver sig 4.800 meter over det omgivende landskab.

en glasbutik. Hendes mål var at møde tanzanierne på deres præmisser og ikke trække sine egne europæiske værdier ned over hovedet på dem.

Derudover var det svært, at arbejdsmoralen ikke er den samme som i Danmark, at tanzanierne ikke i samme grad møder til tiden, og at en aftale ikke nødvendigvis er en aftale.

»Der måtte jeg nogle gange gå ud og se på Kilimanjaro, trække vejret dybt, tælle til 100 og finde en måde at komme videre på. Jeg ville ikke pådutte dem mine værdier, men vinde deres tillid og indføre ændringer med diplomati og inddragelse,« fortæller hun.

Dødsfald satte spor

Under opholdet blev fattigdom og manglende adgang til ordentlig medicinsk behandling meget konkret, særligt i et tilfælde hvor Anne oplevede, at en af hendes studerende døde. Den kvindelige studerende havde fået malaria, og fordi hun ikke havde råd til at gå til lægen, var hun gået på apoteket og købt malariamedicin uden recept. Hun fik en allergisk reaktion, Steven Johnson Syndrom, af medicinen, så hendes hud og slimhinder gik i stykker. Hun blev indlagt en søndag, og torsdag var hun død. Anne nåede at besøge hende på hospitalet, og det var en barsk oplevelse at se, hvor ødelagt hun var.

»Der kan jeg ikke lade være med at tænke på, at hvis bare hun havde haft råd til ordentlig lægebehandling, så var det måske ikke sket. Eller måske var der noget i de piller, som der ikke skulle være, så hun reagerede som hun gjorde, for der er problemer med forfalskede lægemidler i landet. Der er ingen tvivl om, at der er så meget, der kan blive bedre, og så meget at kæmpe for,« siger hun.

Men rygsækken er også blevet fyldt med gode minder. Udover de mange gode oplevelser med de studerende, fortæller hun bl.a. om en cykeltur med en kollega op ad Kilimanjaro på mountainbikes. Her kom de igennem en række landsbyer, og hun fik set livet som det leves på bjerget på en måde, som hun aldrig ville have set, hvis hun var taget derned med et rejsebureau.

Hjemme igen

Anne Zimmermann kom tilbage til Danmark i juli 2012. Den 1. september startede hun nyt job som research scientist på Ferring Pharmaceuticals, et job hun søgte, mens hun var i Tanzania. Fagligt nyder hun at være kommet hjem til den danske arbejdskultur, hvor en aftale er en aftale, og tidsplaner overholdes. Privat kan hun dog godt savne den tanzaniske kultur, hvor man er mere afslappet i sin måde at håndtere livet og tager tingene, som de kommer.

Hun er efter opholdet blevet mere bevidst om de ressourcer og muligheder, vi har i Danmark og på danske arbejdspladser, med alt fra hæve-sænke borde til sygesikring.

»Jeg har lovet mig selv ikke at prædike og hele tiden sige 'nede i Afrika ...'. Men jeg tænker da, at alle ville have godt af et ophold i et uland i en periode, fordi man lærer at sætte pris på alt det, man har,« siger hun.

»Tro på, at det nytter«

Hun anbefaler varmt andre at tage af sted, som hun selv gjorde. Det er ikke umuligt, at hun også vil tage af sted igen, men har dog ingen konkrete planer om det. Det vil afhænge af, hvad der passer ind i hendes liv og arbejde fremover, om det bliver til noget.

På falderebet giver hun følgende overordnede råd til dem, der overvejer at blive udsendt i et udviklingsprojekt, fx gennem FuG:

»Vær ikke for ambitiøs: Regn ikke med, at du kan redde verden på fem måneder. Tro på, at det nytter i en større sammenhæng. Brug en masse krudt på at sætte dig ind i kommunikationsveje og arbejdskultur det sted, du er kommet hen, og sæt dig derudfra nogle mål med opholdet,« anbefaler hun. ●